

Minneord om Mari Høgestøl (1954–2023)

Den 18. juli døde vår kjære kollega Mari Høgestøl etter en kort tids sykeleie. Gjennom sitt samvittighetsfulle arbeid med ledelse, forskning, forvaltning og formidling ved Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger i fire tiår har hun satt varige spor i norsk arkeologi. Hun etterlater seg et stort tomrom for kolleger ved museet. Mari har betydd mye for mange av oss både jobbmessig og privat. Hun var solid, både faglig og menneskelig, med stor rettferdighetssans og klare standpunkter, både fagpolitisk og samfunnspolitisk.

Familien Høgestøl kom fra bygda Førde i Sunnhordland, men flyttet til Berlevåg i Finnmark, der Mari vokste opp. Etter gymnaset gikk turen til Oslo. Ved siden av studiene deltok hun fra 1976 på feltarbeid, og hun var også redaktør av tidsskriftet *Nicolay*. Magistergraden ble fullført i 1983 på temaet gravskikk og kjønnsrelasjoner i jernalderen. Samme år begynte hun å arbeide på Arkeologisk museum. På museet fant hun også sin ekte-mann, Einar, og sammen fikk de to barn.

Ved den unge institusjonen AmS fant Mari seg godt til rette. Direktør Odmund Møllerop så tidlig hennes potensial, og ga henne tillit og ansvar. Maris viktigste bidrag på denne tiden var som prosjektleder for Rennfastprosjektet fra 1988 til 1993. Dette var budsjettmessig det største forvaltningsprosjektet i landet til da, og det kom til å sette standarden for senere prosjekter på museet. Blant mange høydepunkter skal særlig nevnes den klassiske pionerboplassen ved Galta på Rennesøy.

Etter Rennfastprosjektet ble det en jobbhverdag med ledelse kombinert med musealt og vitenskapelig arbeid. Gjennom yrkeslivet på museet var Mari engasjert innenfor alle museets områder, og satt etter hvert med den største museale kompetansen og bredden i ledelsen. Hun har ledet både fornminne-, samlings- og konserveringsavdelingene. I 1999 ble hun leder for samlingsavdelingen. Som samlingsleder i over tjue år fikk hun arbeide langsiktig med magasinrevisjon og kildesikring. I takt med at resten av museets aktivitet ekspanderte, sørget hun for at også avdelingen fikk økt bemanning. Vi i samlingsavdelingen er dypt taknemlige for å ha arbeidet under vingene til verdens beste leder.

Mari var i flere perioder konstituert som direktør, og bidro til stabilitet ved direktørbytter. På et tidspunkt ledet hun avdelingene for samling og fornminne, samtidig som hun fungerte som direktør. Å ha Mari i ledergruppen betydde kompetanse, kontinuitet og sterk faglig

bevissthet. Mari var opptatt av museet som en tverrfaglig helhet. Som leder var Mari svært flink til å skape relasjoner og delegere ansvar til dem hun ledet. Mari hadde sine røtter i Finnmark, hun var tydelig og snakket rett ut, men med raushet. Sitt engasjement viste hun også gjennom mange verv. Mari var i mange år sentral i NAM (Det norske arkeologmøtet) og medlem i museumsutvalget til Universitets- og høyskolerådet. Hun deltok også i en faggruppe som bistod Zambia med oppbygging av samlingsforvaltningen der.

Bredden i Maris arbeid er stor også når det gjelder vitenskapelig og populærvitenskapelig publisering. Hennes bidrag til formidling er mest synlig gjennom mange artikler i tidsskriftet *Frå haug ok heiðni*, der hun har skrevet om alt fra av tsunamioversvømte steinalderboplasser til restaureringen av Viste kirkeruin. Et av temaområdene der samlingsforvaltning

og forskning gikk hånd i hånd, var arbeidet med å aktivere skjelettmaterialet i samlingene. Mari fikk tilbakeført viktig osteologisk materiale fra Bergen og Oslo, og bidro til både nye dateringer, analyser og DNA-studier. Blant flere publiserte arbeider kan nevnes artikkelen om en massegrav på Sømme fra eldre bronsealder i *Viking* 2003, og artikkelen om skjelettene i Stavanger domkirke (med Paula Utigard Sandvik) i *Viking* 2020.

Helt fra oppstarten av museets Bergkunstprosjekt i 1996 og til hun gikk av med pensjon i 2021, hadde Mari en ledende rolle i prosjektet. Gjennom prosjektet ble det gjort et nybrottsarbeid for forvaltningen og forskningen på Rogalands bergkunst. Mari har sammen med andre ført utallige bergkunstrapporter i pennen. Det har ført til at bergkunstlokalitetene i Rogaland i stor grad er blitt publisert. Hennes siste arbeid om skålgroper i fylket (med Lisbeth Prøsch-Danielsen) er publisert i *Viking* 2022 og 2023.

Oktober 2021 markerte Arkeologisk museum at Mari gikk av med pensjon. Etter 38 år på museet skulle et nytt kapittel i livet starte. Dette nye kapittelet ble dessverre altfor kort. Vår dypeste medfølelse går til Einar, som delte sin yrkeskarriere på museet med Mari, og til barn, barnebarn og øvrig familie.

Vi savner deg, Mari. Tusen takk for de årene vi fikk sammen med deg. Takk for innsatsen din for avdelingen, museet og for norsk arkeologi.

*Ole Madsen, Arne Johan Nærøy, Lisbeth Prøsch-Danielsen, Åsa Dahlin Hauken og
Håkon Reiersen
Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger*